

MÔ HÌNH TRỒNG THỬ NGHIỆM GIỐNG QUÝT GL3-3 TẠI NGHỆ AN

■ Nguyễn Quốc Hiếu⁽¹⁾, Nguyễn Đức Nam⁽²⁾



Mô hình sản xuất giống và trồng thử nghiệm quýt GL3-3 tại Nghệ An

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Cây ăn quả có múi ở Nghệ An hiện nay được coi là một trong những cây ăn quả chủ lực để phát triển một nền nông nghiệp hàng hóa. Hiện nay, mức tiêu thụ quả có múi ngày càng tăng, diện tích và sản lượng quả có múi đang đứng đầu trong các loại quả, tuy nhiên lại chưa có nhiều giống chất lượng cao, công tác cải tiến giống cây ăn quả có múi còn chậm. Vì vậy, việc đẩy mạnh phát triển cây có múi đủ về lượng, tăng về chất vẫn đang đặt ra như một nhu cầu tất yếu và cấp bách, góp phần đa dạng hóa sản phẩm và tăng giá trị kinh tế cho loại cây ăn quả này.

Giống quýt GL3-3 là giống quýt không hạt và được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

công nhận, cho sản xuất thử theo Quyết định số: 4864/QĐ-BNN/TrT ngày 24/11/2016. Giống này có nguồn gốc nhập nội từ Trung Quốc. Quả có hình cầu dẹt, túi tinh dầu dễ thấy có mùi thơm dễ chịu, màu sắc vỏ quả từ vàng da quýt đến đỏ da cam, kích thước (đường kính x chiều cao) = 3,5-4,2x4,5-5,5cm, quả có khối lượng từ 80-85g/quả, đỉnh quả bằng, hơi lõm, dễ bóc vỏ. Độ Brix 12-14%, axit 0,3-0,5%, quả có chất lượng rất tốt với thịt quả mịn có màu vàng đậm, mọng nước và ngọt, có trung bình từ 5-7 hạt/quả (các giống quýt thông thường có từ 20-30 hạt/quả); thích hợp cho ăn tươi và chế biến nước giải khát.

⁽¹⁾ Viện Nghiên cứu Rau quả; ⁽²⁾ Công ty Cổ phần Công nghệ Xanh Nghệ An

Để xác định tính thích ứng của giống quýt GL3-3 trong điều kiện ở Nghệ An, bổ sung giống quýt này vào cơ cấu giống cây ăn quả có múi chất lượng cao góp phần nâng cao năng suất, chất lượng và hiệu quả kinh tế, tăng thu nhập cho người sản xuất cam quýt trên địa bàn tỉnh Nghệ An, Sở Khoa học và Công nghệ Nghệ An đã giao cho Công ty Cổ phần Công nghệ Xanh Nghệ An triển khai dự án: “*Ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ xây dựng mô hình sản xuất giống và trồng thử nghiệm quýt GL3-3 tại Nghệ An*”.

II. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Kết quả thực hiện một số nội dung phục vụ xây dựng mô hình trồng thử nghiệm giống quýt GL3-3 tại Nghệ An

Để tổ chức thực hiện tốt công tác xây dựng mô hình, cơ quan chủ trì thực hiện dự án đã phối hợp với Viện Nghiên cứu Rau quả, Trạm Khuyến nông thị xã Thái Hòa tiến hành điều tra khảo sát, lựa chọn địa điểm triển khai xây dựng mô hình tại 01 hộ dân tại xóm 2 - xã Nghĩa Tiến - thị xã Thái Hòa với diện tích 1ha và 2ha tại Khu Nghiên cứu Thực nghiệm và Ươm tạo công nghệ cao xã Đông Hiếu - thị xã Thái Hòa, đây là các vùng đất đã được quy hoạch sản xuất cây ăn quả có múi của địa phương; Tổ chức đoàn đi học tập kinh nghiệm sản xuất

giống và kỹ thuật trồng chăm sóc quýt GL3-3 tại Viện Nghiên cứu Rau quả - Hà Nội, huyện Cao Phong - tỉnh Hòa Bình, qua đợt học tập đã giúp cho đơn vị thực hiện, chủ nhiệm dự án và các hộ tham gia thực hiện dự án nắm bắt được một số kinh nghiệm về kỹ thuật sản xuất giống, kỹ thuật trồng - chăm sóc quýt GL3-3 và kỹ thuật phòng trừ sâu bệnh cho cây quýt GL3-3... Trong quá trình triển khai dự án đã tổ chức đào tạo, tập huấn các quy trình công nghệ nhân giống quýt GL3-3, quy trình công nghệ trồng chăm sóc quýt GL3-3, quy trình phòng trừ sâu bệnh cho quýt GL 3-3 cho 5 cán bộ kỹ thuật của Công ty Cổ phần Công nghệ Xanh Nghệ An; các cán bộ được đào tạo đã nắm vững và thực hành tốt các quy trình kỹ thuật.

2. Kết quả xây dựng mô hình trồng thử nghiệm giống quýt GL3-3 tại Nghệ An

Trong 3 năm thực hiện, dự án đã triển khai xây dựng mô hình trồng thử nghiệm quýt GL3-3 tại Khu Nghiên cứu Thực nghiệm và Ươm tạo công nghệ cao xã Đông Hiếu - thị xã Thái Hòa (2ha) và xóm 2 xã Nghĩa Tiến - thị xã Thái Hòa (1ha), kết quả đạt được như sau:

Bảng 1. Diện tích, mật độ và tỷ lệ cây sống sau trồng của giống quýt GL3-3 tại Thái Hòa - Nghệ An

Địa điểm	Mô hình	Ngày trồng	Diện tích (ha)	Mật độ (cây/ha)	Số cây trồng	Số cây sống	Tỷ lệ cây sống (%)
Đông Hiếu	1	15/09/2019	1	830	830	817	98,4
	2	16/09/2019	1	950	950	936	98,5
Nghĩa Tiến	3	17/09/2019	1	950	950	925	97,4
TB							98,1

Kết quả theo dõi khả năng sinh trưởng quýt GL3-3 sau 12 tháng, 24 tháng và 36 tháng trồng cho thấy: Tỷ lệ cây sống trung bình đạt 98,1%. Sau 12 tháng trồng, các chỉ tiêu về chiều cao cây

trung bình dao động từ 82,8-86,3cm; đường kính tán dao động từ 50,2-52,3cm; đường kính gốc dao động từ 0,9-1,0cm. Sau 24 tháng trồng, các chỉ tiêu về chiều cao cây

trung bình dao động từ 201,8-209,9cm; 233,6-239,4cm; đường kính tán dao động từ 132,3-175,3-179,0cm; đường kính gốc dao động từ 4,0-5,7cm. Sau 36 tháng trồng, các chỉ tiêu về chiều cao cây trung bình dao động từ

Kết quả trên cho thấy, giống quýt GL3-3 trên các mô hình có khả năng sinh trưởng và phát triển tốt.

Bảng 2. Tình hình sinh trưởng của cây quýt GL3-3 sau các năm trồng tại Thái Hòa - Nghệ An

Địa điểm	Mô hình	Sau 12 tháng trồng			Sau 24 tháng trồng			Sau 36 tháng trồng		
		Chiều cao cây (cm)	Đường kính tán (cm)	Đường kính gốc (cm)	Chiều cao cây (cm)	Đường kính tán (cm)	Đường kính gốc (cm)	Chiều cao cây (cm)	Đường kính tán (cm)	Đường kính gốc (cm)
Đông Hiếu	1	86,3	52,3	1,0	209,9	142,9	4,1	236,8	179,0	5,7
	2	84,0	51,1	0,9	206,8	136,9	4,0	239,4	177,0	5,6
Nghĩa Tiến	3	82,8	50,2	0,9	201,8	132,3	4,0	233,6	175,3	5,6

Bảng 3. Thời gian xuất hiện lộc của giống quýt GL3-3 tại Thái Hòa - Nghệ An

Mô hình	Lộc xuân		Lộc hè		Lộc thu		Lộc đông	
	Thời điểm xuất hiện lộc	Thời điểm lộc thành thực	Thời điểm xuất hiện lộc	Thời điểm lộc thành thực	Thời điểm xuất hiện lộc	Thời điểm lộc thành thực	Thời điểm xuất hiện lộc	Thời điểm lộc thành thực
MH 1	01-05/2	03-10/3	05-12/5	08-21/6	04-08/8	04-08/8	10/15/10	24/11-2/12
MH 2	01-05/2	03-10/3	05-12/5	08-21/6	04-08/8	04-08/8	10/15/10	24/11-2/12
MH 3	01-05/2	03-10/3	05-12/5	08-21/6	04-08/8	04-08/8	10/15/10	24/11-2/12

Kết quả theo dõi đặc điểm phát sinh các đợt lộc ở bảng 3 cho thấy: giống quýt GL3-3 xuất hiện 4 đợt lộc/năm là lộc xuân, lộc hè, lộc thu và lộc đông. Lộc xuân xuất hiện vào đầu tháng 2 và thành thực vào đầu tháng 3; Lộc hè xuất hiện từ nửa đầu tháng 5 và thành thực vào trung tuần tháng 6; Lộc thu xuất hiện từ đầu tháng 8 và thành thực vào trung tuần tháng 9; Lộc đông xuất hiện vào giữa tháng 10 và thành thực vào cuối tháng 11 đến đầu tháng 12.

Bảng 4. Khả năng sinh trưởng cành lộc của quýt GL3-3 tại Nghệ An

Địa điểm	Mô hình	Lộc xuân		Lộc hè		Lộc thu		Lộc đông	
		Chiều dài (cm)	Đường kính (mm)	Chiều dài (cm)	Đường kính (mm)	Chiều dài (cm)	Đường kính (mm)	Chiều dài (cm)	Đường kính (mm)
Đông Hiếu	1	22,4	2,9	23,3	3,5	27,0	3,8	20,9	2,8
	2	21,7	2,8	22,7	3,5	26,6	3,7	20,7	2,8
Nghĩa Tiến	3	20,8	2,7	21,7	3,4	25,5	3,5	20,0	2,6

Chất lượng các đợt lộc của giống quýt GL3-3 trồng tại Thái Hòa - Nghệ An được trình bày trong bảng 4 cho thấy: Lộc xuân có chiều dài từ 20,8-22,4cm; đường kính lộc từ 2,7-2,9mm. Lộc hè có chiều dài từ 21,7-23,3cm; đường kính lộc từ 3,4-

3,5mm. Lộc thu có chiều dài từ 25,5-27,0cm; đường kính lộc từ 3,5-3,8mm. Lộc đông có chiều dài từ 20,0-20,9cm; đường kính lộc từ 2,6-2,8mm.

Bảng 5. Thời gian ra hoa của giống quýt GL3-3 tại Thái Hòa - Nghệ An

Địa điểm	Mô hình	Xuất hiện nụ	Hoa bắt đầu nở	Hoa nở rộ	Kết thúc nở hoa	TG nở hoa đến kết thúc (ngày)
Đông Hiếu	1	5-8/2/22	20-23/2/22	03-10/3/22	13-17/3/22	20-23
	2	5-8/2/22	20-23/2/22	03-10/3/22	13-17/3/22	20-23
Nghĩa Tiến	3	5-8/2/22	20-23/2/22	03-10/3/22	13-17/3/22	20-23

Kết quả tại bảng 5 cho thấy: Thời gian xuất hiện nụ bắt đầu từ 05-08/2; hoa bắt đầu nở từ 20-23/2; nở rộ vào 03-10/3 và kết thúc nở hoa vào 13-17/3. Thời gian từ hoa nở đến kết thúc nở hoa từ 20-23

ngày. Từ kết quả thu được, chúng tôi nhận thấy đặc điểm nở hoa của giống quýt GL3-3 cũng tương tự và trùng với thời điểm nở hoa của các giống quýt địa phương ở miền Bắc.

Bảng 6. Các yếu tố cấu thành năng suất và năng suất quýt GL3-3 sau 3 năm trồng tại Thái Hòa - Nghệ An

Địa điểm	Mô hình	Mật độ	Số quả/cây (quả)	Khối lượng quả (g)	Năng suất/cây (kg)	Năng suất lý thuyết (kg/ha)	Năng suất thực thu (kg/ha)
Đông Hiếu	1	830	30,9	83,70	2,6	2147	2103
	2	950	30,3	83,50	2,5	2404	2357
Nghĩa Tiến	3	950	29,8	83,40	2,5	2361	2294

Kết quả bảng 6 cho thấy, sau 3 năm trồng, số quả trung bình/cây đạt từ 29,8-30,9 quả/cây; khối lượng quả đạt từ 83,4-83,7g/quả; trung bình mỗi cây đạt 2,5-2,6kg quả/cây, năng suất lý thuyết đạt từ 2.361-2404kg/ha.

Xét về năng suất thực thu cho thấy: Tuy số quả/cây và khối lượng trung bình quả tương đương nhau nhưng do mật độ trồng khác nhau nên dẫn đến năng suất thực thu có sự khác nhau. Mô hình 2 trồng mật độ 950 cây/ha ở xã Đông Hiếu đạt cao nhất (đạt 2.357kg/ha), tiếp đến là mô hình 3 trồng 950 cây/ha đạt 2.294kg/ha và thấp nhất là mô hình trồng 830 cây/ha chỉ đạt

2.100kg/ha. Kết quả này cũng tương đồng với những vùng trồng quýt GL3-3 ở Hưng Yên và Hòa Bình.

Nhận xét: Qua 3 năm theo dõi khả năng sinh trưởng và phát triển của quýt GL3-3 trên 3 mô hình với 2 mật độ trồng 830 cây/ha và 950 cây/ha cho thấy khả năng sinh trưởng về các chỉ tiêu thân, cành, lộc cũng như khả năng ra hoa đậu quả của cây chưa có sự khác biệt rõ rệt; bởi trong 3 năm đầu cây quýt vẫn chưa khép tán nên mật độ chưa có ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển của cây quýt GL3-3.

**Bảng 7. Một số đặc điểm và chất lượng quả quýt GL3-3
trồng tại Thái Hòa - Nghệ An**

Công thức	Màu sắc vỏ quả	Màu sắc thịt quả	Độ Brix (%)	Số hạt/quả	Thời gian thu hoạch
MH 1	Vàng đỏ da cam	Vàng đậm	12,1	4	08-15/12/2022
MH 2	Vàng đỏ da cam	Vàng đậm	11,9	4	08-15/12/2022
MH 3	Vàng đỏ da cam	Vàng đậm	11,8	5	08-15/12/2022

Kết quả bảng 7 cho thấy, màu sắc vỏ quả quýt GL3-3 có màu vàng đỏ da cam; thịt quả có màu vàng đậm; số hạt trên quả ít từ 4-5 hạt/quả, Brix cao đạt từ 11,8-12,1%. Kết quả này cho thấy, giống quýt GL3-3 trồng ở Nghệ An vẫn giữ được chất lượng của giống gốc ban đầu.

**Bảng 8. Kết quả đánh giá cảm quan giống quýt GL3-3
trên các mô hình trồng tại Thái Hòa - Nghệ An theo thang điểm HENOIC**

Mô hình	Điểm				
	Màu sắc tép quả	Hình dáng quả	Độ chắc thịt quả	Mùi, vị quả	Cảm quan chung
MH 1	7,8	8,6	8,4	8,6	8,4
MH 2	7,6	8,6	8,4	8,4	8,3
MH 3	7,4	8,4	8,2	8,4	8,1

Kết quả đánh giá cảm quan ở Bảng 8 cho thấy, tất cả các chỉ tiêu cảm quan của giống quýt GL3-3 đều được các chuyên gia đánh giá cao. Các chỉ tiêu cảm quan của giống GL3-3 đều được đánh giá ở mức thích đến rất thích. Điểm cảm quan trung bình cho giống quýt GL3-3 là rất thích.

III. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

Qua 3 năm trồng thử nghiệm, cho thấy giống quýt GL3-3 có khả năng sinh trưởng và phát triển tốt, sớm cho quả, có năng suất cao và chất lượng tốt.

Như vậy, giống quýt GL3-3 phù hợp với điều kiện sinh thái ở Nghệ An. Vì vậy, kính đề nghị các cấp, ngành tiếp tục hỗ trợ để mô hình được nhân rộng đến các vùng trồng cam, quýt khác trên địa bàn tỉnh Nghệ An./.



Quýt GL3-3